

2 KORINTO

Hini oma'-atan tay an libju

Chin nahun an tula' Paul hana namati ad Korinto, ja nuntukhun hija khapo hana khun cha punhahannugwan ja hana uchumna an problema cha. Hotti immuy khu an i pfimmihhita hichi muti un cha hihiya an agkhuy cha enegngor hichin intukhuna. Hotti munnaud chi chokhoh chi i na punnomnoman hi numpfangngachana ad Efesus. Amat hichi ja immuy an i nangaskasaba ad Troas ja ad Macedonia. Hichi chi nanittumana ay Titus an narpu ad Korinto, ja munnaud chi pun-an-anlaan Paul, ti inalin Titus hini numbarbarliwan hana eKorinto an chin-ug cha mahpay hana pfahor cha ja maphod hini nomnom cha ay Paul (2 Korinto 7:5-7). Hotti hichin gwachaana hichi ad Macedonia ja intula' na hitay me-aggwa an tula' na hana eKorinto.

Gwa han apat an importante an inalin Paul ay tay an tula'. Nahun ja inali na hini maphod an punnomnomana ja an-anla na khapo hi nan-ukhan cha hana pfahor cha. Me-aggwa ja inali na khu hini oma'-atan chi pi'takhuwan ja hana itudtuchun hana apostoles an khun munserbi ay Kristo. Me-atlo ja inali na an amungon cha gwot hini amung cha an mitolong hana namati ad Jerusalem. Me-apat ja inali na hini apfalinana an apostol an inchat Kristo ay hija. Ti gwacha pay hana nidchum hana namati ad Korinto an mamapa'-i ay ni kina-apostol Paul, ja allon cha khu hi chicha anu hana umannung an apostoles.

---

1 *1 Ha-in hi Paul an numpfalin hi apostol Kristo Hesus, ti hitay chi penhod Apo Jos. Hitay num-i-ipfpa' heto ja hi akhi ta-o an hi Timoti. Tayya an muntula' ami ay cha'ju an tatakhun Apo Jos an khun ma-am-amamung an mummeha hina ad Korinto, ja ay cha'ju khu an amin an gwahna ad provincian chi Akaya.*

2 Hi Apo Jos an Ama ta-o ja hi Apo Hesu Kristo chi mangkhohkhohan ay cha'ju ja mangchat hi pomhochan chi pi'takhuwan ju.

Hi Apo Jos chi tomolong hi un ta-o malikhatan

3 Edaydayaw ta-o hi Apo Jos an hijay Jos ja Aman Hesu Kristo an Apo ta-o. Hitay Ama ta-o ja otong chi khohkhoh na ja hijay khun arpugwan an amin chi tolong. 4 Ja tulungan chita-o an amin hi i ta-o punlikhatan, ta gway aton ta-o an tomolong khu hana i-ipfpa ta-o hi un cha malikhatan an amat ay ni khun aton Apo Jos an tomolong ay chita-o. 5 Ti anong un nunheglay punlikhatan ta-o an oma'-at chin

nunlikhatan Kristo, ja en-ar-ala na an otong hini tolong Apo Jos ay chita-o an ne'-oh-ohha ay Kristo. 6 Hotti anong khu ja cho-or hay hato horhortapon mi an likhat hu-un aju gwot matulungan ta mi'takhu aju ay Apo Jos. Ja khapo ta khun cha'mi tulungan ay Apo Jos ja anila mi an tulungan cha'ju khu ta edpor ju hana likhat an khun ju horhortapon an amat ay cha'mi. 7 Munchomo' ami an madpor aju ti anila mi an anong un aju midchum ay cha'mi hi likhat ja midchum aju khu ay cha'mi an tulungan Apo Jos.

8 A-akhi, podhon mi an ipa-innila an nunlinapoh chin nunlikhatan mi chin agawwachaan mi hichi provincian chi Asia. Nunhegla chi i mi nunlikhatan, hotti hay anila mi ja un angkhaynana an achi ami mi'takhu. 9 Ja khemhon mi un hijay atajan mi. Muti na-at hay hato an nunlikhatan mi ta achi ami munhochor ay ni apfalinan tay achor mi ta hi Apo Jos an manakhu hana nun-atoym chi punhocholan mi. 10 Ja umannung an hinalimunan cha'mi hi gwa an atajan mi, ja anong khu hi uchum chi arkhaw. Ja munchomo' ami an etortoloy na an khun manalimun ay cha'mi. 11 Hotti hay mahapor hi pe'-at ju, ja tulungan cha'mi hi kalalag. Hot hongpfatan Apo Jos hana cho-or an kalalag ju ta ekhohkhohan cha'mi, hot cho-or chi munyaman ay hija.

Hini khumapo an agkhuy natoloy chin nenomnom Paul an omajan ad Korinto

12 Ja achi ami mun-okhon an muntihtikhu an ma-id oh-ohha hi anila mi hi enat mi an napukhit hi tatakuh ja om-omod ay cha'ju. Ti hi Apo Jos chi nangpadchong ay cha'mi, hotti magpong an amin chi enat mi, ja ma-id pfinarpfalijan mi. Ja an amin hato enat mi ja agkhuy nepognad hi nomnom chi takhu, an un narpu ay ni khohkhoh Apo Jos. 13-14 Hana intula' mi ay cha'ju ja ma-id chi hay inlili'-ud mi hi penhod mi an hapiton, ti nalaka hi pfahaon ja ma-awatan. Ja nu gway agkhuy ju pay na-awatan ja munchomo-a' an uchum chi arkhaw hot annilaon ju. Hot chin arkhaw an pumpfangngachan Apo Hesus ja mun-an-anla aju khapo ay cha'mi an amat khu ay ni pun-an-anlaan mi khapo ay cha'ju.

15 Anila' an immingoho aju an manikhaw ay ha-in. Hotti hay nenomnom u ja mumpiggwaa' an umali an manggwangar ay cha'ju ta mapiggwa aju an matulungan. 16 Chin nenomnom u an aton ja mun-agwaa' koma hina ay ni omaja' ad Macedonia. Ja ay ni pumpfangngacha' ja mun-agwaa' khu hina ta tulungana' ay ni omaja' ad Judea. 17 Agkhuy natoloy hitay nenomnom u an aton ja unchanji ja hay allon ju ja un munhempfalang chi nomnom u, muti achi. Achi' unuchon hini

ugalin chi tataku heto lota, an anong un cha allon hi, "Aa," muti hini gwa ay ni nomnom cha ja, "Achi." ¹⁸ Achiya' amat heto ti mapagtarkan hi Apo Jos ja amat hina khu ay ha-in an chin inali' ja pfu-un agkha-agkhah. ¹⁹ An amat khu ay Hesu Kristo an Empfalay Apo Jos an engkaskasaba mi ay Silas^a ja hi Timoti chin agawwachaan mi ay cha'ju. Achi munhempfalang hini nomnom Kristo, ti an amin hini allona ja ipa-annung na. ²⁰ Ti an amin hana ingkarin Apo Jos ja nipa-annung khapo ay Hesu Kristo. Hijaot un ta-o apfuluton an nahamad hana ingkarin Apo Jos, hotti hijay madaydayaw. ²¹ Hi Apo Jos chi mangpapfi-ah ay cha'mi, ja amat khu ay cha'ju, ta mehamad hini pammati ta-o ay Kristo, ti hijay nanghaad ay chita-o. ²² Ja inchat na hini Espiritu Santo ay chita-o an pangmatunan an chita-oy tataku na. Ja khapo ay tay Espiritu Santo an gawwacha ay chita-o ja munchomo' ta-o an ipa-annung Apo Jos an amin hana ingkari na.

²³ Ja anilan Apo Jos an umannung hitay allo', an agkhuy natoloy hini nenomnom u an umali an manggwangar ay cha'ju khapo ta achi' podhon an umali hina ad Korinto ja una' humingar hay hana nangat hi napukhit. ²⁴ Ja achi mi podhon an gway mangali hi un cha'mi hon

empagpong mi hini pammati ju, ti matikhaw an nehamad hini pammati ju. Hay penhod mi ja un ami tomolong ta machumchuman chi i ju pun-an-anlaan.

2 ¹ Ti chin immaliya' hina ja inhingar u cha'ju ja chimmalat hi immayyungan ju. Hotti hay nenomnom u ja achi' ipiggwa an umali ta pa-ayyungon cha'ju khu. ² Ti umayyung ayya ja ngachah kaykhu chi mangpa-anla ay ha-in? ³ Hijaot una' nuntula' ay cha'ju ta alom adni' ja matukhun aju, ti achi' kaykhu podhon an umali hina ta pa-ayyungona' ay cha'ju an punhohodlana' an mangpa-anla ay ha-in. Ti anila' an hini pun-an-anlaa' ja me'-an-anla aju an amin. ⁴ Ja chin nuntula-a' ay cha'ju ja un na-ugman hi luwa, ti munnaud an munchokhoh hi punnomnoma' hana ena-enat ju. Muti agkhuja' nuntula' ta pa-ayyungon cha'ju ti hay penhod u ja annilaon ju hitay otong an pamhod u ay cha'ju.

Pakawanon hay ibpfa an pfimmahor hu-un muntutuju

⁵ Hinuy oha an ibpfa ju an pfimmahor ja hijay chimmalat hi immayyungan ta-o. Ja pfu-un ha-in ja angkhay muti niya an anong un cha'ju. Ja anong ja agkhuy aju nin immayyong an amin, ti unchah la-ahna ja uja' hinurpfuchan. ⁶ Hotti ammunu ti

^a **1:19** Hay allona ay ni Griego ja Silvanus, an nangadnan khu hi Silas.

nujan chamuna aju an nanitilod ay nuy an pfimmahor. ⁷ Ti nujan nuntutuju, hotti hay aton ja pakawanon ju hija, ja tinulungan ju ta achi ma-apfak chi nomnom na khapo ay ni munnaud an immayyungana. ⁸ Hotti tikhan ju adni' ta ipatikhaw ju hini otong an pamhod ju ay hija.

⁹ Ja hay oha hi khapo na hi nuntula-a' ay cha'ju ja podho' an tikhan hi un ju khun unuchon an amin chin tukhun u ay cha'ju. ¹⁰ Ja niya an inunud ju. Hotti penakawan ju ayya hini pfimmahor ja anong un ha-in ja pakawano' khu hija. Ja nu gwacha pay chi uchumna hi pfahor an mapakawan ja khapo ay Kristo ja pakawano' cha'ju, ti ap-aphochan ju. ¹¹ Ti achi khulaton an ichatan hi Satanas hi hay panghi'-ingana hi i na pangapfakan ay chita-o. Ti ani'-ila ta-o hana na-uti-ot an nomnom Satanas.

Chin nangaskasaan Paul ad Troas

¹² Chin immaja' ad Troas an i nangkasabaan ay tay Ebanghelyon Kristo ja maphod chi impfunga na, ti matikhaw u an enhahagkhanan Apo Jos hachi tataku an nangapfulut ay ni intuchi'. ¹³ Muti mun-o-onan ay tay nomnom u hini agkhuy immaliyan ni akhi ta-o an hi Titus an marpu hina an manittum koma ay ha-in ad Troas. Hotti tenanya' hachi tataku ad Troas ja nunchapuha' an immuy ad

Macedonia, ja hichi chi nanittuma' ay hija.

Hi Kristo chi mangab-apfak

¹⁴ Muti otong chamchama chi punyamana' ay Apo Jos, ti cha'mi an manudtuchu ja amat hi nidchum ami hana tiniliw Kristo an pfuhur na an impfulog na ta pangtikhan chi tataku hi emmapfakana. Ja khun cha'mi honakhon an i mangali hi apfuglapfuglay ay ni oma'-atan Kristo, an me'me'nong hi mumpfango an insenso an hunghungon chi tataku an amin hi omajan mi. ¹⁵ Ti hini pangtudtuchugwan mi ay ni Ebanghelyon Kristo ja amat hi insenso an nidaton ay Apo Jos an hunghungon an amin chi munchongor, hana mamati an takhuwon Apo Jos ja hana achi mamati an ma-u'-utaw chi pi'takhuwana. ¹⁶ Hana tataku an takhuwon Apo Jos ja amat hi mumpfango hi panonghongan cha ay ni itudtuchu mi, ti pattiyon cha hot michatan cha hi pi'takhuwan hi ma-id chi pogpogna. Hana ayya achi mi'takhu ja amat hi mun-akhub hi panonghongan cha ay tay itudtuchu mi, ti achi cha pattiyon hot madusa cha hi ma-id chi pogpogna. Munnaud an machamot hitay an tamun chi muntudtuchu, hotti un chah olog chi takhu an mangat? ¹⁷ Muti aton mi khapo ta hennag cha'mi ay Apo Jos, ja anila na an umannung hini itudtuchu mi, ti

inunud mi hi Kristo. Achi ami amat hana cho-or an manudtuchu an alan cha hitay hapit Apo Jos hi pumpihuwan.

**Hini apfalinan cha Paul ja narpua
ay Kristo**

3 ¹ Unchani ja gway khu mangali hi un hitay achor mi chi epa-akhaja mi. Unchah khahin un gway napermaan hi tula'hi ipatikhaw mi ay cha'ju ta annilaon ju an gway apfalinan mi an muntudtuchu? Ja unchah khahin un gway tula'ju hi ipatikhaw mi hana uchumna an apfuglapfuglay an khun mi omajan? Hitay chi khun aton chi uchumna muti ay cha'mi ayya ja khahinon hato. ² Ti hini pi'takhuwan ju ja amat hi tula' an nitutula' ay tay nomnom mi, ja nalaka hi pfahaon chi hay takhu an manikhaw ay ni maphod an pfungan ni tamu mi ay cha'ju. ³ Ja matikhaw an cha'ju chi tula' Kristo khapo ay cha'mi an nuntudtuchu. Muti pfu-un hay tinta chi nanula' na an hini Espiritun tay mamattakhu an Jos. Ja agkhuy khu nitula'hi pfato an amat chin nitula-an chin urchin Apo Jos, muti intula' Kristo ay ni nomnom ju.

⁴ Hay nangularjan mi ay tay ja hi Apo Jos chi punhocholan mi khapo ay Kristo. ⁵ Ma-id chi hay i mi panghunungan hi i mi pangallan an gway apfalinan mi an mangat ay tay an tamu. Muti hi Apo Jos chi nangchat ay tay an apfalinan mi ⁶ hi

nanghaachana ay cha'mi an muntudtuchu ay tay pfakhu an ne'tobpfalana hi tataku. Ja hitay pfakhu an ne'tobpfalana ja achi amat chin nitula' an urchin, ti un nepognad ay ni tamun ni Espiritu Santo. Ti chin nitula' an urchin ja chimmalat hi adusaan chi tataku hi ma-id chi pogpogna. Muti hini ayya Espiritu Santo ja ichat nay pi'takhuwan an ma-id chi pogpogna.

Naparfafalor hitay pfakhu an ne'tobpfalan Apo Jos hi tataku

⁷ Chin nangchatan Apo Jos ay ni urchina ay Moses ja impatikhaw na hini pfinang na. Ti chin nang-ataman Moses ay chuy urchin an nitula'hi pfato, ja pomoo' chin angah na. Ja anong un khun ma-a'-aan chin pfinang na ja pomoo' chamchama, hotti hachi holag Israel ja achi cha me'pfottog ay Moses. Amat heto chin impatikhaw Apo Jos an kinajos na chin nangchatana ay ni urchin an chumalat hi adusaan hi ma-id pogpogna. ⁸ Hotti ejar-alana an matikhaw hini kinajos ja apfalinana ay ni pangchatana ay ni Espiritu Santo khapo ay tay Ebanghelyo an khun mi itudtuchu. ⁹ Ti nu matikhaw hini kinajos Apo Jos ay ni nangchatana ay ni urchin an manugi hi tataku ja ejar-alana an matikhaw ay ni atona an mangaan hi pfahor ta mipfilang ta-o hi magpong. ¹⁰ Hini oma'-atana ja amat hi napfau

hini apfalor chin urchin Moses nu ipadchung ay tay pfakhu an ne'tobpfalan Apo Jos an munnaud an napfalor. **11** Ti nu allon ta-o an gway pfalor hana khun malahin ja mapogpog, ja munna'naud an napfarpfalor hana nepallog an munchochodcha ja ingkhana.

12 Hitay chi khun mi punhocholan, hijaot un mi achi ipfa-in an mangpa-innila hay hana khun mi itudtuchu. **13** Achi ami amat ay Moses an khahin una uklupan hini angah na ta achi tikhagwun hana holag Israel hini a-upfahan chin pfinang na. **14** Muti pfimmato hini nomnom cha hotti agkhuy cha na-awatan hichin na-at ay Moses. Ja ingkhana ad ugwni ja oma'-at hina hana Hudju an holag cha. Nu mumpfaha cha ay ni Da-an an Tulag, ja amat hi na-u-uklupan hini nomnom cha, ti achi cha ma-awatan hini penhod na an hapiton. Ja achi ma-aan hitay an nanguklupan ay ni nomnom cha ingkhana hi midchum cha ay Kristo. **15** Un chah achi umannung hitay, an niya mah an gwa ayya chi mamaha ad ugwni ay ni urchin Moses hon achi cha ma-awatan, an amat hi gway nanahallinan ay ni nomnom cha. **16** Muti nu mamati cha ta midchum cha ay ni Apo ta-o hot ma-aan hini nunhahhalin ay ni nomnom cha. **17** Hitay Apo an khun u hapiton ja hija hini Espiritu Santo. Ja hini takhu an nagwachaan ay tay Espiritu Santo ja amat hi

nipfu-aan. **18** Hotti chita-o an namati ja agkhuy nahalinan hitay angah ta-o ti matikhaw ay chita-o hini apfagton Apo Jesus. Ja khuna papapphochon hitay pi'takhuwan ta-o ja ingkhana hi me'me'nong ta-o ay hija. Hini mangat ay tay ja hini Apo an hija hini Espiritu Santo an khun muntamu ay tay pi'takhuwan ta-o.

Hilagwan Apo Jos hana mamati ay hija

4 **1** Hitay tamun chi muntudtuchu ja impulang Apo Jos ay cha'mi khapo hi khokhkhon na, hotti achi ami humikha. **2** Ja chin-ug mi hana nilili'-ud an apfapfa-in an khun aton chi takhu, ja achi ami khun pfumarpfali. Ja achi mi khu khun hurpfuchan hini Hapit Apo Jos, an un mi epachot-anan an ipa-innila hini umannung an mitudtuchu. Ja ma-id i mi pfuma-inan hi tataku, ti apfuluton cha an maphod hini khun mi aton hi pannig Apo Jos. **3** Gwacha hana uchumna an amat hi na-u-uklupan hini nomnom cha hijaot un cha achi pi'-innila hitay Ebanghelyo an khun mi itudtuchu, ti chicha hay hana madusa hi ma-id chi pogpogna. **4** Ti hi Satanas an khun unuchon hay hana agkhuy namati ja henerngana hana nomnom cha ta achi cha pi'-innila hitay khenong chi hilaw an Ebanghelyo an mangpa-innila ay ni apfagton Kristo. Ti matikhaw an amin ay

Kristo hini oma'-atan Apo Jos, 5 hot hijah tay hini khun mi ekaskasaba an pfu-un hitay achor mi. Ja hay khun mi allon ja hi Hesu Kristo chi Apo, ja hijay inunud mi ay tay khun mi punserbiyan ay cha'ju. 6 Ti hi Apo Jos chi nangali hi, "Marmu ah ton hilaw!"^b ta gway manilagwan hi munhehellong. Ja hi Apo Jos chi nanilagwan ay tay nomnom mi ta annilaon mi hay oma'-atan jos ay Kristo.

7 Otong chi pfalor tay Ebanghelyo an hijay panginnilaan ay ni oma'-atan Kristo, ja impulang Apo Jos ay cha'mi an ma-id nitagtakhuwana, ta mipatikhaw an narpu ay hija hitay ma-id nipadpadchungana an apfalinan an agkhuy narpu ay cha'mi. 8 Cho-or hana numpfino-ob-on an likhat an khun mi hortapon, muti achi ami ma-afpak. Ja hin-umu-udchum hon ma-id mapto' hi i mi aton, muti achi ami chamchama makhilat. 9 Khun cha'mi palikhaton, muti achi cha'mi te'te-a-an ay Apo Jos. Un khun odche-odchehna an patajon cha'mi, muti tayya an mamattakhu ami. 10 Ay tay a-arkha-arkhaw an khun mi punlikhatan ja amat hi nipapippi-ug ay tay achor mi chin natajan Hesus, ta gway atona an matikhaw ay tay achor mi hitay pi'takhuwan an narpu ay hija, ti khun cha'mi

takhuwon. 11 Ti ay tay an pi'tatagkhuwan mi ay tay lota ja khenong chi un mitotopfo'-or chi atajan khapo hi ni'-unuchan mi ay Hesus, ta hini achi mapogpog an pi'takhuwan Hesus ja matikhaw ay tay achor mi an gway pogpogna. 12 Hotti tayya an ay cha'mi ja un metata-echer hini atajan ay cha'mi, muti ipfunga na ay cha'ju chi pi'takhuwan hi ma-id chi pogpogna.

13 Gwa han nitula' an Hapit Apo Jos an inalin han oha an khun munlikhat an, "Namatiya' ay Apo Jos, hijaot un u hinapit hini oma'-atana."^c Ja amat hina khu ay cha'mi, an anong un ami khun munlikhat ja pun-i-ali mi hitay pinati mi. 14 Ti anila mi an hi Apo Jos ja minahuwana hi Apo Hesus, hotti mahuwan cha'mi khu khapo hi ne'-oh-ohhaan mi ay hija. Ja amat hina khu ay cha'ju, ta amungon chita-o an namati ta midchum ta-o ay ni gawwachaana. 15 Hotti tayya an un mi an-anuhan hay hato likhat, ti hay penhod mi ja ipfunga nay ap-aphochan ju. Ja chom-or ayya hana tataku an ekhohkhohan Apo Jos, hot chom-or khu chi munyaman ay hija, ta hi Apo Jos chi mipapfagpfagto.

16 Hotti achi ami humikha ti, anong un khun omjad hitay achor ta-o muti a-arkha-arkhaw ja khomenkhentongan hitay

^b 4:6 Genesis 1:3   ^c 4:13 Psalms 116:10

na-ispirituwan an pi'takhuwan ta-o. **17** Ti un na-omtang hot malahin hato an khun ta-o punlikhatan hotti amat hi ma-id chamot na nu i ta-o ipadchung ay ni lagpfo an ichat Apo Jos ay chita-o. Ti hato an likhat ja un chita-o ehakhana ay ni i ta-o idchuman ay ni mapmaphod an pi'takhuwan ad langit an ma-id chi pogpogna ja ipadchungana. **18** Hotti pfu-un hana mamattikhaw an gwah to lota chi pachot-anan ta-o, ta hay pachot-anan ja hana gwa ad langit an achi matikhaw. Ti an amin hana gwah to lota an mamattikhaw ja mapogpog cha, muti hana gwa ad langit an achi tikhan ad ugwnani, ja munchochodcha cha ja ingkhana.

Umijahop ta-o ay ni aparkhan tay achor hi na-ilangitan an achor

5 **1** Ja tayya an anila ta-o an maju'ma ayya hitay khenong chi pfagwi an nunhitugwan ta-o heto lota, an hija hitay achor ta-o, ja mepallog hini pfakhu an achor an ichat Apo Jos. Hitay pfakhu an achor ja achi ephod chi takhu, ti hi Apo Jos chi mangephod ja un munchochodcha ja ingkhana. **2** Tayya an omella-er ja umijahop ta-o ay ni aparkhan tay achor ta mepallog hini na-ilangitan an achor, **3** ta hitay lennagwa ja achi mumnumukhikhi muti magwachaan hi punhitugwan. **4** Ay tay pi'tatagkhuwan ta-o ad ugwnani ja cho-or chi likhat, ja tan un ta-o omella-er, achi khapo

hi pamhod ta-o an manaynan ay tay achor an khun matoy, muti penhod ta-o gwot an mepallog hini pfakhu an achor an achi matmatoy. **5** Hi Apo Jos chi nangehakhana ay tay an aparkhan tay achor ta-o, ja inchat na ay chita-o hini Espiritu na ta panginnilaan ta-o an umannung an atona.

6 Hijaot un ami mun-an-anla hi a-arkha-arkhaw. Ja ad ugwnani an gawwachaan mi heto lota ja anila mi an agkhuy ami pay nidchum ay Apo Jesus ay ni gawwachaana. **7** Ti hitay pi'takhuwan mi ja nepognad hi pammati ay Kristo an pfu-un hana mamattikhaw heto lota. **8** Ja mun-an-anla ami chamchama, ti mapmaphochan nu taynan hitay achor ta umuy ami me'heto ay Apo Jesus.

9 Hotti anong un ami gwa heto lota wenneo gwacha ami hichi ad langit an agawwachaana, ja hini gwa ay cha'mi ja aton mi hini omepa-anla ay hija. **10** Ti an amin ta-o ja humango ta-o ay Kristo an manugi ay chita-o. Hot un ohanna hon enagwat na hini lagfun chi maphod an ne'-at na ja ohong chi napukhit an ne'-at na heto lota.

Penogpog Apo Jos chin ni'pfipfinnuhulan ta-o ay hija

11 Anila mi an mahugi ami ay Apo Jesus, hijaot un mi aton hitay tamu mi ta gway aton chi tataku an makhujukhuy an mamati ay hija. Ja anilan Apo Jos an maphod hini gwa ay tay

nomnom mi, hotti alom ja amat hina khuy nomnom ju ay cha'mi.

12 Achi mi khun hapulon chi hay pangpapagtawan ju ay cha'mi, an hay penhod mi ja aton mi hay maphod ta gway panghunungan ju an mangpa-akhaja ay cha'mi. Hot hitay chi eh-ehnger ju hana tataku an hay pa'pa-atigkhan cha ja hay haad chi takhu an pfu-un hini maphod an nitakhuwana.

13 Nu khulat ta hay pannig chi tataku ay cha'mi ja un ami mun-angaw ja anong khu kaen, muti hi Apo Jos chi khun mi punserbiyan. Ja khulat ta allon chi uchumna hi maphod hitay nomnom mi ja hay ipfunga na ja ap-aphochan ju.

14 Hini pamhod Kristo chi khun mangpapto' an amin hana khun mi aton. Ja anila mi an, khapo hi natajan ni oha an takhu an hi Kristo, ja mipfilang hi natoy ta-o an amin.

15 Natoy hija khapo hi tataku ta chita-o an mamattakhu ja pfu-un hini penhod tay achor chi unuchon ta-o, an hini penhod Kristo an natoy khapo ay chita-o ja nummahu.

16 Ad uwani ja achi mi itikhaw ay niohan takhu an gway haad na heto lota. Ti chin hopapna ja nehalla hini enat mi an nangmatunan ay ni oma'-atan Kristo, ti un narpu ay tay nomnom mi an takhu. Muti nahukatan ad uwani.

17 An amin hana nidchum ay Kristo ja numpfalin cha hi pfakhu an takhu. Ti chin nihikhud an atataku ja

napogpog, ja tayya an nepallog hitay pfakhu an pi'takhuwan.

18-19 Hi Apo Jos ja angkhay chi mangat ay tay. Penogpog na chin ni'pfipfinnuhulan ta-o ay hija chin natajan Kristo hichi kros, ja impulang na ay cha'mi hitay tamu an i mangpa-innila ay tay enat na, ta me'-oh-ohha chi tataku ay hija. Hot hay pfilang na ay Apo Jos ja ma-id pfahor cha ti napakawan. Hitay chi impulang Apo Jos hi i mi itudtuchu.

20 Tayya an hi Kristo chi khun mi eta'chokhan, ja hi Apo Jos chi khun mungkhujukhuy hi tataku khapo hana khun mi itudtuchu. Hotti hay pa'pa-allon mi hana tataku ja me'-oh-ohha cha ay Apo Jos.

21 Ja hitay chi enat Apo Jos an aphochan ta-o, ti hi Kristo an ma-id pfahor na ja empaha'pfat Apo Jos ay hija hana pfahor ta-o, ta ipfilang chita-o hi magpong khapo hi nidchuman ta-o ay Kristo.

6 ¹ Tayya an khun ami tomolong ay tay tamun Apo Jos. Ja hay ipapkaka-ahi mi an allon ja achi ju adni' chu'khon hitay nangkhohkhohan Apo Jos ay cha'ju ta matikhaw chi hay ipfunga na ay ni pi'takhuwan ju.

² Ti gwa han impatula' Apo Jos hi nangarjana hi,

“Ay ni timpo an nenomnom u an nignikhaon chi-a ja chengngor u hini kalalag mu.
Ja ay ni arkhaw an takhuwo' he-a

ja emmat an tinulungan
chi-a.”^d

Chonglon ju hitay inalin Apo Jos
an ad ugwaní chi timpo na an
agwaton hini khohkhoh na ti ad
ugwaní chi timpo na hi
panakhuwana hi tataku.

3 Cha'mi an manudtuchu ja khun
mi pa-ennongan an amin chi
aton mi ta ma-id chumalat hi
achi pamatiyan hana tataku,
hot ma-id koma chi hay
pamahigwan cha ay tay tamu an
impulang Apo Jos ay cha'mi.

4 An amin chi aton mi ja un mi
ipatikhaw an hi Apo Jos chi
khun mi punserbiyan. Ti khun mi
an-anuhan an magedpor hana
apalikhatan ja hana cho-or an
khun pundanakhan ja hana
attattata-ot an khun ma-at ay
cha'mi. **5** Amat heto hana
uchumna an likhat an henortap
mi, an nahuplihuplit ja
nipfalupfalud ami hon
tenattata-ot cha'mi hana cho-or
an tataku. Na'-ablay ami an
khun muntamu ja cho-or chi
timmu-alan mi ja anong un hay
hemmenaangan khapo ay tay
tamun Apo Jos. **6** Ma-innila an hi
Apo Jos chi khun mi punserbiyan
ti maleneh chi nomnom mi ja
inannila mi hi Apo Jos. Ja
na-anuh ja ma-uloy ami. Ja
gwacha hini Espiritu Santo ay
cha'mi ja nahamad hitay pamhod
mi hi tataku. **7** Umannung hini
khun mi itudtuchu, ja
nagwachaan ami hi apfalinan an

narpu ay Apo Jos. Ja hitay
magpong an pi'takuwan mi chi
amat hi pfangid ja hapiyaw mi
an mangapfak hay hana
mipfuhur ay Apo Jos. **8** Ay tay
khun mi punserbiyan ay Apo Jos
ja gwacha hana khun
mangpapfagto ay cha'mi ja
gwacha khu hana
mangongohmor ay cha'mi. Ja
gwacha hana mangpadayaw ay
cha'mi muti gwacha khu hana
mamappahiw ay cha'mi. Ja
gwacha hana mangali hi un ami
munlahlah muti hini khun mi
atag allon ja hana umannung.
9 Gwacha hana mangali hi ma-id
nitagtakhuwan mi muti
nunchongor chi ngachan mi.
Netotopfo'-or ami hi atajan muti
tayya an mamattakhu ami. Hato
likhat an henortap mi ja hijay
amat hi nanuplit Apo Jos ay
cha'mi, muti agkhuy na inchuja'
an matoy ami. **10** Cho-or chi
khun mi umayyungan muti
nunchochodcha hitay an-anla mi.
Ma-id pihu mi muti cho-or hana
khun michatan hi nahamad an
enachangjan khapo hana khun
mi itudtuchu. Ja ma-id chi hay
khina-u mi heto lota muti an
amin hana nahamad an
itakhuwan ja gwacha ay cha'mi.

11 Cha'ju an a-akhi mi hina ad
Korinto, ja ma-id chi hay inli'li'-ud
mi, ti enopot mi an amin chi gwa
ay tay nomnom mi an inali ay
cha'ju khapo hi otong an pamhod
mi. **12** Ja agkhuy mi in-ik-ikot

^d **6:2** Isaiah 49:8

hitay otong an pamhod mi, muti niya an cha'juwot hini nang-ikot ay ni pamhod ju ay cha'mi.

13 Hotti cha'ju an impfilang u hi empfapfalay, ja lamon ju mah ni' an ipatikhaw hay pamhod ju ay cha'mi ta khenong hi ojoh tay pamhod mi ay cha'ju.

Achi me'-adchum chi namati hana agkhuy namati

14 Cha'ju an namati, achi aju me'-adchum hana agkhuy namati, ti achi mun-unnuchan chi magpong ja napukhit. Ja achi mapfalin an mun-adchum chi mumpapattar ja munhehellong.

15 Ti hi Kristo ja hi Satanas ja umannung an achi cha mun-unnuchan hi nomnom. Hotti amat hina khu hana namati ja hana agkhuy namati. **16** Achi mapfalin an midchum hana pfolor hichi Templon Apo Jos. Ja amat hina khu ay chita-o, ti chita-o hini templo an punhitugwan ni mamattakhu an Jos. Ti inalin Apo Jos hi,

“Mi'takhuwa' ay chicha ja mimidchuma' ay chicha.
Hot ha-in chi Jos cha ja chichay tatakuh!.”^e

17 Hijaot un inalin khu Apo Jos hi,

“Taynan ju hana agkhuy namati,
Ja umachawwi aju an amin hana napukhit hot apfuluto' cha'ju.”^f

18 Hot mipfilanga' hi Ama ju, ja mipfilang aju hi empfapfalay u.”^g

Hay hato chi inalin Apo Jos an achi malukud chi apfalinana.

7 **1** A-akhi an podpodho', khapo ay tay karin Apo Jos ay chita-o ja chu'khon ta-o an amin chi napukhit an khun ta-o aton ja nomnomnomon, ja epa-ennongan ta-o am mi'takhu hi magpong khapo hi ta-ot ta-o ay Apo Jos.

Chin nunlinapoh an nun-an-anlaan Paul

2 Achi aju adni' amat hina ta ipatikhaw ju adchiya hini pamhod ju ay cha'mi. Ti ma-id chi hay enat mi hi napukhit ay cha'ju, ja ma-id chi oha ay cha'ju hi pina'-i mi chi pammati na, ja ma-id ohanna hi pfinarpfalijan mi. **3** Agkhuy u inali hay hato ta amujuwa' cha'ju, ti ina-alli' an napfalor aju ay cha'mi. Ti anong un ngay amatana ay tay pi'takhuwan ta-o ja anong un ta-o matoy ja achi umap-apud hitay pamhod mi ay cha'ju.

4 Nahamad hitay punchomo-a' ay cha'ju ja cha'juy khun u eh-ehnger hana uchumna an tatakuh. Hijaot un pfumipfi-ah hitay nomnom u ja khuna' mun-an-anla, anong un cho-or hay hato likhat an khun mi hortapon.

^e 6:16 Leviticus 26:11-12 ^f 6:17 Isaiah 52:11

^g 6:18 Hosea 1:10; Isaiah 43:6

5 Ti anong un chin
emmataman mi heto ad
Macedonia ja un hihiya an ma-id
chi hay pun-enanaan chi achor ja
hitay nomnom mi khapo hana
cho-or an likhat an henortap mi.
Ti gwacha hana mabmapfohhor
ay cha'mi ja un hay hato chi
akurkulau tay nomnom mi.

6 Muti hi Apo Jos an khun
tomolong hana emmenglay an
tatakuh, ja impapfi-ah na hato
nomnom mi chin emmataman
Titus an narpu hina gwachaan
ju. 7 Ja pfu-un chin immaliyan
Titus ja angkhay chi
pfimmi-ahan chi nomnom mi
muti emmomod chi
pun-an-anlaan mi hi
nangpa-innilaana ay ni enat ju
an nangpa-anla ay hija. Ja inali
na hi podpodhon ju anu an
manikhaw ay ha-in, ja
nunlinapoh anu chin tutuju ju
hichin napukhit an enat ju. Inali
na khu hi khuna' eta'chokhan ay
cha'ju nu gway mamahiw ay
ha-in. Hijaot un emmom-omod
hitay uja' pun-an-anlaan.

8 Chin nuntula-a' ay cha'ju ja
nundanakha', ti anila' an
machamot hi punle'naan ju ay
ni intula' u an hingar u ay
cha'ju. Anong kay muti nuja an
un na-omtang ja na-akhahan. Ja
tan ad uwani ja achiya'
muntutuju hi nuntula-a'. 9 Ti
tayya an una-ot mun-an-anla,
pfu-un khapo ay ni machamot
an lene'na ju, muti
mun-an-anlaa' ti hitay an
machamot an lene'na ju ja
impfunga nay nan-ukhan ju ay

ni pfahor ju. Hitay an
nunchoghan chi nomnom ju ja
apfuluton Apo Jos hot achi
mapa'-i hini pammati ju khapo
hay hachi intula' u. 10 Ti hini
puntutujuwan an apfuluton Apo
Jos ja ipfunga nay pan-ukhan
chi tatakuh ay ni khun cha
pfumahulan, hot mi'takhu cha
ay hija. Ja ma-id ohah
muntutuju ay ni nan-ukhana hi
pfahor na. Muti nat-on hini
puntutujuwan chi agkhuy
namati, ti achi cha chamchama
chu'khon hini khun cha
pfumahulan, hot madusa cha hi
ma-id chi pogpogna.

11 Nomnomon ju adchiya hini
maphod an impfungan ni
nunchoghan chi nomnom ju an
apfuluton Apo Jos. Ti niya an
podhon ju an ipatikhaw an
agkhuy aju nidchum ay ni
napukhit an enat nuy ibpfa ju.
Hihigkhaon ju chin enat na an
umipapfa-in, ja toma-ot aju an
madusa khu. Penhod ju an
mepfangngad hitay
pun-oh-ohhaan ta-o, hotti
emmamad ju an nangdusa ay
nuy oha an pfimmahor. Ja
khapo ay cha tay an enat ju ja
impatikhaw ju an ma-id chi
mapfalin hi ipapfahor cha ay
cha'ju. 12 Ja pfu-un hini
pfimmahor ja hana
pfimmahulana ja angkhay chi
khapo na an nuntula-a'. Muti
nuntula-a' ta ipatikhaw Apo Jos
ay cha'ju an umannung hinuy
pamhod ju ay cha'mi nu
unuchon ju hana intukhun u.
13 Hijaot un pfimmi-ah hitay

nomnom mi, ti nipa-annung an amin hato.

Muti pfu-un hay hato ja angkhay chi pun-an-anlaan mi, ti na-ug-ugman pay hitay anla mi chin nannikhan mi ay Titus an mun-an-anla khapo ta na-aan hini khuna pundanakhan ay cha'ju. ¹⁴ Ti khun u eh-ehnger cha'ju ay Titus ja tayya an agkhuja' napfa-inan khapo hato inali mi. Ti ni'tikhaw na an umannung chin khun mi allon an oma'-atan ju. An amat khu hana khun mi allon ay cha'ju an umannung cha. ¹⁵ Hotti tayya an pfimmi-ah hitay pamhod Titus ay cha'ju ad uwgani. Ti khuna nomnomon hini enat ju an nunlihpito ay hija khapo hi ta-ot ju nu pfumahor aju ay Apo Jos, ja hini enat ju an immunud an amin chin inali na. ¹⁶ Ja mun-an-anlaa' khu, ti otong chi punchomo-a' ay cha'ju.

Hini namati ja ichat nay tolong na

8 ¹ A-akhi, penhod mi an ipa-innila ay cha'ju hana maphod an pfungan ni nangkohokhohan Apo Jos hana namati ad Macedonia. ² Ti anong un cha nunnaud an nalikhatan ja otong chamchama chi an-anla cha. Ja anong un cha nunnaud an napubli, ja cho-or chin inchat cha hana papadchung cha an namati. ³ Ja tihtikhwa' an hitay inchat cha ja agkhuy me-o-okor ay ni nitakhuwan cha, muti chenchen-or cha ja narpu ay ni puuhu cha an mangchat. ⁴ Ja impapilit cha an pi'-i'chat hay

tolong cha hay hana tatakhun Apo Jos ad Jerusalem hu-un mi apfuluton. ⁵ Hotti inapfulut mi, muti unagkuh muunna'naud chin enat cha mu hichin khun mi nomnomnomon an aton cha. Ti pinahhun cha an nangdaton ay ni pi'takhuwan cha an munserbi ay Apo Jos, ja inunud cha hana inali mi. Ti inannila cha an hijay penhod Apo Jos. ⁶ Hotti chin immaliyan Titus hina, ja ina-alli na ta mun-amung aju hi hay pi'i'chat ju. Ja na'na'-allon mi ay hija ta mumpfangngad hina ta tikhana an ichat ju an amin hini inali ju an itolong. ⁷ Gwacha ay cha'ju an amin hana nahamad an mahapor, an hini pammati ju, ja hini aton ju an muntudtuchu ja hini enat ju an nanginnila ay Apo Jos. Ja maliya' aju an munserbi ay hija, ja otong hini pamhod ju ay cha'mi. Hotti tikhan ju ta ekhohkhohan ju hana i-ipfpa ju ja chenchen-or juy ichat ju an tolong ay chicha.

⁸ Achi' i-urchin hitay ta chagchakhon cha'ju an tomolong, muti un u ipa-innila hini pamhod hana uchumna an mangchat, ta tunchon ju ayya ja hijay panginnilaan an nahamad hini pamhod ju. ⁹ Ti anila ju hini lukud ni khohkhoh Hesus Kristo an Apo ta-o, an anong un munnaud an achangjan ad langit, ja tenaynana hinuy enachangjana ja neto'khong an napubli khapo ay chita-o. Khapo ay tay nangapfulutana an numpfalin hi napubli ja ipfunga na chi omachangjanaan ta-o hi

na-ispirituwan. 10 Ja hay itukhun u ay cha'ju ja etoloy ju chin nenomnom ju ad tagwonan an amungon hay pi'tolong ju hana napubli an namati. Ja nahhun aju an nangte'te-a ja otong hini pamhod ju an mangat, hotti hay maphod ja hi'nuton ju an ichat chin inali ju an ichat. 11 Hotti etoloy ju gwot ingkhanah mahi'nut. Nun-an-anla aju chin nunhahappitanan ju hay aton ju an tomolong, hotti mahapor an mun-an-anla aju khu an mangat ay ni nenomnom ju an aton. 12 Ti otong ayya hini pamhod ju an mangchat hi tolong an me-okor ay ni gwacha ay cha'ju, ja apfuluton Apo Jos. Achi na hengelon hini achi ju kaya an ma-ichat. 13-14 Ja achi' allon hi tolong aju hi pfuma'nangan chi uchumna ta cha'juy malikhatan. Muti khapo ta achi aju khun makuchangan ad uwani, ja ad uwani chi tumulungan ju hana ibpfa ju an khun makuchangan. Ti uchum chi arkhaw an cha'ju chi makuchangan ja chichay tolong khu ay cha'ju. Nu amat hetoy aton ta-o hot mumpapadchung an ma-id chi akuchangan ta-o an amin an namati. 15 Amat heto chin nitula' an hapit Apo Jos an nanapitana chin enat hachi Hudju an nun-amung hi mana hichi let-ang, an nangarjana hi, "Hachi tatakuhi an cho'cho'-or chi

inamung na ja ma-id chi hay nahagwar. Ja hachi tatakuhi an tortollo chi inamung na ja un ammunah inan cha."^h

Chin pannakhan Paul ay cha Titus an mang-uy chin tolong cha

16 Munyamana' ay Apo Jos, ti hijay nangchat ay ni pani-ar Titus an tomolong ay cha'ju, an hiliya ay ni pani-ar u ay cha'ju. 17 Ti un mi timpug ja penhod na an umali hina, ti nenonomnom na tugwali an umali an mannig ay cha'ju. 18 Ja tayya han honakhon mi an pun-ibpfan Titus an umali hina an akhi ta-o an namati, ja lihpituwon an amin chi namati khapo hi pangkaskasabaana ay tay Ebanghelyo. 19 Ja hija khu hini pinilin hana namati hi apfuglapfuglay an mitnud ay cha'mi an mang-uy ad Jerusalem hana amungon ju an tolong, ja hana inamung hana uchumna an namati hi apfuglapfuglay. Hot madaydayaw hi Apo Jesus ay tay aton mi, ja ipatikhaw mi hini pamhod mi an tomolong hana napubli. 20 Hini khapo na an gway mitnud hi pun-ibpfa mi ja tayya an u-ugnan mi hitay cho-or an inamung, hotti ma-id chi hay mangali hi un nat-on chi nang-atan mi ay nuy pihu. 21 Ti penhod mi an ep-ephod an epadchong hini aton mi ta magpong hi pannig Apo Jos ja anong un hi pannig chi tatakuhi.

^h 8:15 Exodus 16:18

22 Ja tayya khu han oha an ibpf'a ta-o an namati an honakhon mi an mitnud ay cha Titus. Ja tihtikhuan mi an maliya' hija an munserbi ay Apo Jos. Ja umannung ti penachapacha mi. Khapo ta munchomo' ay cha'ju ja om-omod hini pamhod na an tomolong ay cha'ju. 23 Hi Titus ayya ja hija chi pun-ibpf'a' ay tay tamu' an tomolong ay cha'ju. Ja hana a-akhi ta-o an pun-ibpfana an umali hina, ja chichay hennag hana namati an khun ma-amung an mummeha. Ja khun madaydayaw hi Kristo khapo ay chicha. 24 Hotti emmatam cha ayya hina ja impatikhaw ju hini pamhod ju ay chicha, ta tikhan hana namati hi apfuglapfuglay an umannung hini khun u allon an aphod ju hina.

9 1 Achi khahin una' muntula' ta ituchu' chi aton ju an mangchat hi tolong hana tatakhun Apo Jos ad Judea. 2 Ti anila' an podpodhon ju an tomolong. Ja hitay hini khun u hapihapiton an pedawayan ju hato namati heto ad Macedonia. Khun u allon an nehahagkhana aju hina ad Akaya an tomolong, nete-a ad tagwonan. Ja tayya an nakhujukhuy hato uchumna an umchat khapo hi nangngolan cha ay ni pamhod ju an khun mangchat. 3 Muti honakho' chamchama hay hato a-akhi ta-o an tomolong ay cha'ju ta mehakhana aju an mangat ay ni khun u hapihapiton an inali ju an aton. Ti unchanikaykhu ja hana tataku an khun u

i pangarjan ay tay en-aphod ju, ja numpfalinon cha hi un haphapit ja angkhay an ma-id i na pumpfanakhan. 4 Ti una-akkay umali hina ja gway pun-ibpf'a' an eMasedonia, ja una' chah achi mapfa-inan nu tikhan cha an achi umannung chin nunhohodlana' an nehahagkhana hini tolong ju? Ja mapfa-inan aju khu. 5 Hijaot un u nenomnom an mahapor an honakho' hato a-akhi ta-o an mangpangpangullu an umali hina ta tomolong cha ay ni aton ju an mun-amung hana inali ju an itolong ju, ta mehahagkhana ja una' umali hina. Nu aton ta-o heto ja matikhaw an enat ju khapo hi pamhod ju an agkhuy aju nachagchag.

6 Hitay hini oma'-atana, an hini takhu an una e-aamoh ja un tortolloy egpfay na ja un khu tortolloy pfot-on. Ja hini takhu an agkhuy na-amhan ta cho'cho'lonyay egpfay na ja cho-or khu chi pfot-on. 7 Hotti ohanna hon nenomnom na nu atanay ichat na, ta un marpu ay ni puhu na an agkhuy nachagchag. Ti podpodhon Apo Jos hana gway an-anla na an umchat. 8 Ti hi Apo Jos an gway apfalinana ja ichat na an amin chi maphod ay cha'ju, ta machachaan an magwacha an amin chi mahapor ju ja ug-ugmana pay, ta gway aton ju an tomolong an amin hi maphod an tamun Apo Jos. 9 Ja gwa han impatula' Apo Jos an oma'-atan ni magpong an takhu hi nangarjana hi,

"Ma'ma-idchat hija ti
pun-ichat na chi mahapor
hana nun-apubli.

Hot achi malidlichuan
hitay an aphod na."ⁱ

10 Hi Apo Jos an khun mangchat hi pfugwa an khun ta-o itanum, ja hija khu chi mangchat hi khun ta-o anun, ja hijay mangchat ja mangpacho-or an amin hi gwa ay cha'ju, ta ma-ug-ugman pay hini maphod an pfungan ni khun ju umchatan. **11** Ja ichatan cha'ju hi cho'cho'-or ta gway aton ju an ma'ma-idchat an amin hi timpo. Hot cho-or hana munyaman ay Apo Jos an pichatan hana tolong ju an epachon ju ay cha'mi.

12 Hotti hitay itolong ju hana tatakhun Apo Jos ja pfu-un hini mahapor cha ja angkhay chi michat, muti chomchom-or khu hana khun munyaman ay hija.

13 Hitay chi pangmatunan chi tatakuh an umannung hini pammati ju, hot cho-or chi mundyaw ay Apo Jos khapo hi ni'-unuchan ju ay ni Ebanghelyon Kristo an inapfulut ju. Ja dayawon cha khu hi Apo Jos khapo ay tay otong an tolong ju ay chicha ja hana uchumna an tatakuh. **14** Ja ekalalakhan cha'ju an nangchat, ja ma-ugman hini pamhod cha ay cha'ju, ti matikhaw cha ay cha'ju hini achi malukud an khokhoh Apo Jos. **15** Hotti munyaman ta-o ay Apo Jos khapo ay ni inchat na an ma-id ipadpadchungana,

an ma-id uchumna nu pfu-un hi Hesu Kristo an Empfalay na.

Chin nepognachan ni apfalinan Apostol Paul an muntudtuchu

10 ¹ Ha-in an hi Paul, ja gwacha han ipakpaka-ahi' an allon ay cha'ju. Ti niya an gwacha anu hana khun mangali hi una' toma-ot an me'hangngab an humingar ay cha'ju an manu anu una' muntula' ja pun-emohag uy hingar u. Hotti tayya an ep-ephod u an mangali ay cha'ju, khapo ay ni anuh ja nignikhan Kristo an khun u unuchon, ² ja tikhan ju adni' hini aton ju ta achi khahin un u ipatikhaw hini tulid u an humingar ay cha'ju una' umali hina. Ti achiya' toma-ot an humingar hana khun mangali hi un mi khun tuntunchon hana at-aton chi agkhuy namati. ³ Umannung an un ami takhu, muti hini aton mi an mi'khupfat hi napukhit, ja achi mi e-ehchor ay ni apfalinan mi. ⁴ Ti hini armas mi an mi'khupfat ja achi amat hana armas chi tatakuh ay tay lota. Ti hi Apo Jos chi nangchat hato napfagpfagto an armas mi, an gway apfalinana an mangapfak an amin hi pfuhur na. ⁵ Hitay chi pangapfak mi hana nalubchi an nomnom, ja hana anomnononomnom chi mumpa-akhaja an takhu an un chichay manahhachuy hana

ⁱ 9:9 Psalms 112:9

tataku ta achi cha pi'-innila hi Apo Jos. Muti a-abpfakon mi hana napukhit an nomnom hot pi'panuy cha ay ni penhod Kristo. **6** Hotti ipatikhaw ju gwot an khun ju unuchon an amin hana penhod Kristo, ti unchanji ja hi umaliya' ja ma-annila hana khun manglukhangeh hay hato intuchi', hot hortapon cha hini allo' an dusa cha.

7 Cha'ju ayya ja niya an un hini mamattikhaw an atatakhun chi ohan takhu chi titigkhan ju. Hana tataku hina an munchomo' an tatakhun Kristo chicha ja pa-anomnomon chaot ni', ti anong un cha'mi ja tataku cha'mi ay Kristo. **8** Anong un ha-in chi khun manapihapit ay tay apfalinan mi an apostol ja achiya' pfuma-in, ti hi Apo Jos chi nangchat ay tay apfalinan mi an mangpapfi-ah ay ni pammati ju, ja achi mi alan hi pama'-i ay cha'ju. **9** Achi' atag tattata'ton cha'ju hato tula' u. **10** Ti gwacha hana khun mangali hi, muntula-a' ayya hon hijay pangpatikha' hi apfalina' an apostol ja hijay pumpangarja' hana mun-achamot, ja gwachaa' ayya anu ay cha'ju ja achiya' mata'tan ti ma-id anu herpfin ni khun u hapiton. **11** Hana khun munhamunhapit ja podhon mi an annilaon cha an hana khun mi itula' ay ni tula' mi, ja hihiya an aton mi hu-un ami umali hina.

Enta'chokhan Paul hini tamu an inchat Kristo ay hija

12 Achi mi ipadchung hitay achor mi ay cha nuy tataku an mangpa-akhaja ay ni achor cha. Ti chicha ayya ja un ma-id nomnom cha, an un cha khemhon hi un chicha chi pangchipatan hana uchumna an tataku, ti hay ipfilang cha hi maphod ja hana khun mangunud ay ni khun cha aton. **13** Cha'mi ayya ja achi mi khun hurpfuchan hay hato khun mi hapiton an en-enat mi. Ti ma-id chi hay i mi ehnger an un atag hini tamu mi an impulang Apo Jos chi empa-ennongan mi, ja midchum aju an pfungan ni intamu mi. **14** Hotti achi mi khun hurpfuchan hato khun mi haphapiton an enat mi hina adchaan ju, ti un chah achi umannung an cha'mi chi nangte-a an nangtudtuchugwan ay cha'ju ay tay Ebanghelyon Kristo. **15** Ja achi ami khun pomloh hi tamun chi uchumna ta gway khun mi ehnger. Ti hini hahadchon mi ja hay khomentongan chi pammati ju **16** ta gway aton mi an muntonman an i mangkaskasaba ay tay Ebanghelyo hana uchumna an ni-ad-achawwi an pfuglay an ma-id pay muntudtuchu. Ti achi mi penhod an i khottapan chi hay tamun chi uchumna ja inali mi hi un tamu mi. **17** Ti hijah tay chin impatula' Apo Jos hi

nangarjana hi, "Hini takhu an podhona an gway eh-ehnger na, ja hay ehnger na ja hana enat Apo Jos." ^j 18 Achi apfuluton Apo Jos hini takhu an un hijaon hinapit na chi kina-aphod na, ti hini apfulutona ja hana tatakhu an madayaw hi pannig na.

**Napilitan hi Paul an
nangeta'chokhan ay ni
kina-apostol na**

11 ¹ Achi aju akay ni' amat hina ta anuhana' ay cha'ju. Ti tayya kayku an omata' hi napfongang, ti tan lo'tat ja nachagchakha' an mangtannong hon hinapihapit u hitay achor u, muti achi aju adni' amat hina ta chonglon ju hitay allo'. ² Tayya kayku an achi anhan hitay olom u ay cha'ju an amat ay ni a'loman Apo Jos ay cha'ju. Ti ichipat u cha'ju hi oha hi pfalahang an inhapit u an me'-ahagwa ay Kristo. Hijaot un u halimunan cha'ju ta ma-id chi hay machakngan hi khinit ju hu-un machakngan chin arkhaw an pe'-adchuman ju ay Kristo. ³ Ti unchani ja gway apfalijan ju ja nehalla aju ja hijay chumalat hi panaynan ju ay ni nahamad an pamhod ju ay Kristo, an amat ay Eva an pfinarpfalijan chin ulog. ⁴ Ti niya an khun ju chonglon hana natnat-on an khun ekasaban hana khun umali hina an achi mipadchung chin engkasaba mi an oma'-atan

Hesus. Ja niya an achi ju ut-utnuwon hon inakhamid ju chi nat-on an espiritu ja nat-on an ebanghelyo, an pfu-un Espiritu Santo ja pfu-un hini Ebanghelyon Kristo an hunan chi inapfulut ju. ⁵ Achi' mangkay apfuluton an nunchacharmona' hana khun mangali hi un cha napfagpfagto an apostol ju. ⁶ Anong un u achi pe'-at hini aton chi uchumna an khun mumpfugpfukhu' an munhapit muti ani'-ila' an amin hini khun u hapiton. Ti an amin hi nuntudtuchugwa' ay cha'ju ja enhemahemad u an nangpa-innila ay ni umannung an mitudtuchu.

⁷ Ma-id oh-ohha hi empfokha' ay cha'ju hi ojoh tay nangkaskasabaa' ay tay Ebanghelyon Apo Jos, anong un hay hepheppeng. Empajah-op u hitay achor u ta inanuha' an khun me'pfo'la hi hay mahapor u ta gway aton ju an matulungan hi panudtuchugwa' ay cha'ju. Hotti un chah pfahor hitay an enat u? ⁸ Hini umannung an oma'-atana ja khenonga' hi mangakaw, ti khuna' omagwat hi tolong an narpu hay hana namati hi uchumna an pfuglay ja pfu-un chichay khun u punserbiyan an cha'ju. ⁹ Ti napohana' ayya hi mahapor u ja agkhuja' numpfogpfokha ay cha'ju, ti gwacha hana khun i-alin hana a-akhi ta-o an namati hichi ad

Macedonia. Hotti agkhuy u pinalikhat cha'ju khapo hi hay mahapor u, ja ma-id nenonomnom u an mun-achaw ay cha'ju hi uchum chi arkhaw.

10 Hitay chi anila' an maphod, an achiya' munhenghenger ay cha'ju, ja anong un hana uchumna an namati hi apfuglapfuglay hina ad Akaya, ta achi mapa'-i hitay an inali'. Ja umannung hay hato inali' ti gawwacha hi Kristo ay ha-in.

11 Ja ma-awatan ju koma an enat u hitay khapo hi pamhod u ay cha'ju. Ja tihtikhuwan Apo Jos an umannung an otong hitay pamhod u ay cha'ju.

12 Ja etoloy u an achi mun-achaw hi tolong ay cha'ju ta ma-id panghi'-ingan hana achi umannung an apostol an mumpa-akhaja an mangali hi ma-id nat-onan ni khun mi aton ay ni khun aton cha Paul.

13 Hato ayya an tataku ja achi cha umannung an apostol Kristo, ti un cha khun eng-enghon hini aton chi umannung an apostol. Ti un mangkay pamarpfali hini khun cha ituchu ay cha'ju. **14** Achi aju masda-aw ay tay, ti anong un hi Satanas ja khun mumpatikhaw an amat hi mumpfinfinang an angher Apo Jos. **15** Hotti achi ta-o khun masda-aw nu hana khun mangat ay ni penhod Satanas ja mumpatikhaw cha an amat hi magpong an tataku an khun munserbi ay Apo Jos. Muti oma'-angonoh ja madusa cha ta

ohong hana napukhit an enat cha.

16 Tayya an allo' khu hi achi ju koma allon hi un ma-id nomnom u khapo ta un hitay achor u chi khun u hapihapiton. Anong un hijay allon ju ja ne-egngor ju akay hitay pi'-ar-ali'. **17** Achi' podhon chi mumpa-akhaja, ti ma-id intuchun Apo Jesus hi amat heto, muti tayya an un lo'tat ja nachagchakha' an mangeta'chokhan ay tay achor u, an amat hi un ma-id nomnom u.

18 Ti cho-or cha hina hana mangpa-akhaja hay hana allon chi tataku an napfalor heto lota. Hotti tayya an pi'-ali' hitay oma'-ata' **19** ta alom ja chonglon ju. Ti niya an nichukkah hini amanomnom ju, ti na-ala aju agku ja mun-an-anla aju an munchongor hana tataku an ma-id nomnom na. **20** Anong un cha'ju alan hi pfaar, ja me'-opot cha khu hana khahto ju, ja khun cha'ju puntakhalan, ja anong un cha'ju ilalait, ja khun cha'ju hoplalon, ja akamoh kayku un la-ahna ja inanuhan ju chicha.

21 Ja tan ha-in agku kayku hitay napfa-inan. Muti allo' hini umannung, an ma-id olog u an mangat hay hato khun cha aton.

Nu ngachah nuy an itulid cha an epa-akhaja, ja mapfalin khu an me'pa-akhajaa', anong kay kan un mahahamma hitay hi allon. **22** Ti nu epa-akhaja cha an Hudju cha ja ti Hudjuwa' khu. Ja nu allon cha hi holag Israel chicha ja ti holakha' khu.

Ja nu allon cha hi narpu cha ay ni holag Abraham, ja hijay narpugwa' khu. 23 Allon cha hi khun cha anu munserbi ay Kristo. Ja manahkhu ni' kaykhu ja tan un lo'tat ja khenong chi una' mun-ang-angaw an mangali ay tay, muti ngay aton, ti tan mahapor an allo' an hini ato' an munserbi ay Kristo ja munnaud an napfarpfalor mu chicha. Ti naliglikhat hini enat u an nuntamu mu chicha. Ja cho'cho'-or chi uy u nipfaluchan. Ja achi mapfilang chin uja' nahuplihuplitan, ja un khun odche-odchehna an matoja'. 24 Ja numpalema hi nanuplitana' hana papadchung u an Hudju hi numpatololpollo ta hijam an huplit. 25 Ja gwa khu han numpetlo hi namang-upang-ulana', ja namenghan hi nangajangana'. Ja numpitlo khu chi uy u nunlukhanan hi papor an nunlinong. Ja gwa chin oha an papor an ni'lukhana' ja nunlinong, ja limmablapfi ja emma-arkhagwa' an mi-annu-annud ay chuy baybay. 26 Ja cho-or hana atattata-ot an na-at ay ha-in hi khun u punlawlagwan. Gway chatong, ja namta-ana' hi chalan, ja gway namalikhata' hana papadchung u an Hudju, ja uchumna ja Hentil. Hotti tayya an cho-or hato atattata-ot an na-ana-at ay ha-in hi achaa' hi pfuglay ja hichi let-ang ja hichi baybay. Ja pinalikhata' khu hana achi umannung an namati.

27 Ja agkhuy u enepfot an khun muntamu ingkhanah nablaja'. Ja timmu-atu-ala', ja penacha' chi nahichingan ja na-ugaw, ja la-ahnaon nalichuwa' an mangan khapo ay tay tamu'. Ja penacha' chi pfimmaneng ti un uy-ujabpfot chin lopfong u. 28 Ja me'chagkha khu ja a-arkha-arkhaw ja khun u nomnomnomon nu ngay amatan hana namati hana apfuglapfuglay. 29 Ti nu gway kimmapoy chi pammati na ja me'le'naa' ay chicha. Ja nu gway natopngan ja pfimmahor, ja ma-id an munchokhoh hi punnomnoma'. 30 Achi' podhon an amat hi mumpa-akhaja muti tan lo'tat ja nachagchakha' an manapit ay tay oma'-ata'. Hotti hay hato matikhaw chi tatakhu an pungkuchanga' chi eh-ehnger u. 31 Hi Apo Jos an Jos ja Aman Apo Hesus ja anila na an pfu-un lahlah hitay khun u allon. Madaydayaw hija hi ma-id chi pogpogna. 32 Hichin agawwachaa' ad Damaskus ja penhod ni gobernador an enhaad Ari Aretas an mangpatiliw ay ha-in. Hotti hennag na hachi hinchalo an i munggwarja an amin hana chalan ta ma-id lompfota' an pfumutay ay chuy an pfuglay. 33 Muti gwa hana temmolong ay ha-in. Hotti inuynuwa' han otong an pfahkit ja inuju'a' han tagwa ay ni alad chuy an pfuglay, ja empacheh u an lomajaw.

**Hana natnat-on an impatikhaw
Apo Hesus ay Paul**

12 ¹ Ma-id ma-itulong ni un ta mumpa-akhaja, muti tayya an una' nachagchag an amat hi mangpa-akhaja ay tay anchor u. Hotti allo' ay cha'ju hana natnat-on an impatikhaw ja impa-innilan Apo Hesus ay ha-in. ²⁻³ Gwa han anila' anohan namati ay Kristo an nipayato ad langit an gawwachaan Apo Jos.^k Himpolo ta apat an tagwon chi nalahan hi na-atan tay. Ja ma-id machoto' nu ngachah chi immuy ad langit, hini lennagwa na ja achi ayya ja nidchum hini anchor na, hi Apo Jos chi nanginnila ja angkhay. An un hay anila' ja nipayato hitay an takhu ay ni Paradise. ⁴ Ja hichi ad langit chi nangngolana hana natnat-on an tumuna chi hapit an manaphapit, ja achi podhon Apo Jos an i khun hapiton chi tatakuhi. ⁵ Hini amat heto chi padayawo', muti khapo ta ha-in hini khun u hapiton an immuy ad langit ja achi mapfalin an ehnger u. Ti hini ehnger u ja hana mangpatikhaw an ma-id mihmu hi apfalina'. ⁶ Cho-or hana mapfalin an ehnger u nu penhod u, ja achi mapfalin an allon cha hi ma-id nomnom u, ti umannung hana khun u allon.

Muti un u engkhegkhenong ta pfu-un hato chi khumapo hi pangpadawayan chi tatakuhi ha-in. Ti hay podho' hi panghunungan cha an manginnila hi atatakuhi ja hini tinnig cha an enat u ja chengngor cha an inali'. ⁷ Ja achi penhod Apo Jos an uja' epa-akhaja hato natnat-on an nipayato hitay an ha-in, hotti inapfulut na an impa-alin Satanas hay apalikhata' ta achiya' mumpa-akhaja, an amat hi tenompfo' an khun munchomunchokhoh nu achi ma-aan.

⁸ Ja numpitlo an ene'chaw u ay Apo Hesus ta ánuma hitay an khun u apalikhatan. ⁹ Muti una agkhu tompfar ja inali na hi, "Omanay hini khohkhoh u ay he-a, ti mipatikhaw hini apfalina' ay ni takhu an ma-id apfalina." Ja munnaud chi punchenola' ay ni a-id chi apfalina' ta mipatikhaw hini apfalinan Kristo an gawwa ay ha-in. ¹⁰ Ja khapo ay Kristo ja apfuluto' nu umali chi pungkapujan ja hana uchumna an likhat ja hana atattata-ot an ma'ma-at. Ja apfuluto' khu nu gway ipfapfa-inan ja apalikhatan khapo hi ni'-unucha' ay Kristo. Ti ma-id ayya apfalina' ja ipapfi-aha' ay Apo Jos.

^k 12:2-3 Literal: nipayato ay ni me-atlo an langit. Tolo hini hapiton tay Biblia an langit—hini mahun ja ad ulop an gwachaan chi pfonot, hini me-aggwa ja ad uchu an gwachaan chuy hukhit, pfulan ja pfittawan, ja hini me-atlo ja hini gwachaan Apo Jos.

Hay nunnomnoman Paul hana eKorinto

11 Tayya kaykhu la-ay an omata' hi natottot an khun mangpa-akhaja hi achor na. Muti cha'ju chi chumalat hi pangata' hi amat heto. Ti hini amatana ja cha'ju koma chi mangpapfagto ay ha-in. Ti anong un ma-id herherpf'i muti ma-id mangatiw ay ha-in hana achi umannung an apostol an allon chay chichay napfagpfagto. 12 Umannung an hi Apo Jos chi nanghaad ay ha-in hi apostol, ti matikhaw ju ay cha tay enat u hina an milagro ja hana uchumna an achi ma-at chi takhu. Ja anong un cho-or chi homalegwa ja inanuha'. 13 Ja allon ju adchiya hay maphod hi enat u hana namati hi uchumna an pfuglay an agkhuy u enat ay cha'ju. Ma-id, an un numpapadchung, an angkhay hini agkhuy u nunhengelan hi mahapor u ay cha'ju. Muti nu allon ju ayya hi un napukhit hitay, ja una' pakawanon ay cha'ju!

14 Tayya an enhahagkhana' khu an umali hina. Hotti me-atlo hitay an umaliya' an panggwanganlan ay cha'ju. Achi' palikhaton cha'ju khapo hi mahapor u, ti pfu-un hay khina-u juy hapulo', an cha'juy mahapor u. Ti impfilang u cha'ju hi empfapfalay u, ja pfu-un hana empfapfalay chi mangchat hi khahton ni ammod, an hana ammod chi mangchat hi mahapor hana empfapfalay.

15 Otong chi uja' pun-an-anlaan nu mapohana' hi pela' ja pfi-ah khapo hi punserbiya' ay cha'ju. Ja anagkha ta un agkhu khun omot-ottong hitay pamhod u ay cha'ju ja khun ma-a'-aanen hini pamhod ju ay ha-in? 16 Inapfulut ju an agkuja' nun-ad-achaw hi mahapor u ay cha'ju muti niya an najuna ja gway khun mangali hi un u pfinarpfalian cha'ju ja gway nange-encharmo' hi napukhit an enat u. 17 Hotti allon ju adchiya nu ngay enat u an namarpfalian ay cha'ju. Un chah pfinarpfalian cha'ju hana hennag u an immali hina?

18 Amat ay Titus ja chin nun-ipbfa na an chinagchag u an immali hina. Un cha'ju chah pfinarpfalian? Agkhuy cha. Hotti nu maphod chi nomnom cha Titus ay cha'ju ja ngay nat-onan cha ay ha-in an nannag ay chicha an immali hina?

19 Unchani ja hay khemhon ju ja un mi khun paphochon hitay achor mi. Achi, ti nidchum ami ay Kristo ja hongpfatan mi ay Apo Jos an amin chi hurpfuchan mi an hapiton. Ja ma-id uchumna hi ihihi-ar mi nu pfu-un hini pfumi-ahan ni pammati ju an a-akhi mi.

20 Mun-okhona' nu umaliya' hina ja chakngan cha'ju an khun mangat ay ni achi' podhon an khun ju aton. Ja nu amat heto, hot hini khuh achi ju podhon an ato' chi titigkhan ju ay ha-in. Hini pun-okhona' ja unchani ja gway khun munhahannu, ja ma'ma-aamoh, ja mabmapfungot,

ja un hitay achor chi pachot-anan, ja hana pepappahiw, ja hana peleleppot, ja hana mumpa-akhaja ja ma-id panuh ju. ²¹ Mun-okhona' ti unchanja mapfa-inana' khu ay Apo Jos nu umaliya' ja napukhit hana khun ju aton hina. Ja unagkhu kaykhu hay uja' kumilaan khapo hana pfimmahor an agkhuy cha pay chin-ug hana akhakha'-ihaw an khun cha aton an amat hana me-elo' hi pfu-un ahagwa cha, ja aton cha hana napukhit an penhod chi achor.

**Hay angonoh chi nuntukhunan
Paul hana eKorinto**

13 ¹ Me-atlo hitay an umaliya' an panggwanganan ay cha'ju. Ja unchanja gway iliput ju an pfimmahulan chi oha an ibpfa ju an namati, ja unuchon ta-o chin impatula' Apo Jos hi nangarjana hi, "Nu gway mangchalom hi padchung na an takhu ja mahapor an gway chugwa, ja achi ayya ja tolo an mun-oh-ohha an muntihtikhu an umannung hini ipapfahor na."^l ² Chin me-aggwa hi immaliya' hina ja ina-alli' hana pfimmahor an dusao' an dusaon chicha hi pumpfanggacha' nu achi cha chu'kon hana pfahor cha. Ja amat hina khu nu gway uchumna an pfimmahor. Ni-a-achawwiya' muti tayya an allo' khu ad ugwan ³ hi dusao'

chicha ta pangtikhan ju an umannung an hi Kristo chi khun mangtchu ay tay khun u allon. Ma-id pungkuchangan ni apfalinan Kristo hotti matikhaw ju hini otong an apfalinana an mangdusa hi tataku an gway pfahor na. ⁴ Chin natajan Kristo hichi kros ja amat hi ma-id apfalinana. Muti nummahu ja matattakhu an nagwachaan hi apfalinan Apo Jos. Ja cha'mi khu, ja ma-id apfalinan mi an amat ay Kristo an nidchuman mi. Muti anong ja mi'takhu ami ay Kristo ad ugwan, ja gwa ay cha'mi hini apfalinan Apo Jos, ja hijay ipatikhaw mi hi un ami umali an mangdusa ay cha'ju.

⁵ Cha'ju manajagpaw ay ni khun ju aton ta annilaon ju nu umannung hini pammati ju. Toptopngan ju hini pammati ju. Nahamad koma an hi Kristo ja gwa ay cha'ju, ti ma-id ayya ja hijay panginnilaan ay ni agkhuy namati ay hija. ⁶ Ja hay penhod u ja annilaon ju khu an umannung an apostol cha'mi ay Kristo. ⁷ Khun mi ekalalag ay Apo Jos ta achi ju aton chi napukhit. Ti ma-id ni' chi hay nomnom u hi, anong kay ja enat juy napukhit ta gway pangkha-icha' an humingar ay cha'ju, ta pangtikhan ju ay ni apfalinan apostol Kristo. Anong kay ja ma-id tikhan ju hi apfalinan hu-unot ni' magpong hini pi'takhuwan ju. ⁸ Pfu-un tamu mi chi manalegwa hay hana

^l 13:1 Deuteronomy 19:15

mi'-unud ay ni umannung an tadtchu, ti un ami gwot tomolong ay ni pi'-unuchan cha ay ni umannung. ⁹ Mun-an-anla ami hu-un omot-ottong hini pammati ju ta achi khahin un mi ipatikhaw hini apfalinan mi khpahum hininglan mi ay cha'ju. Hijaot un mi khun ekalalag ay Apo Jos ta pompomhod hini pe'-at ju.

¹⁰ Hotti tayya an intula' u an amin hato an gawwachaa' pay heto, ta immaliya' ayya adni' hina ja achi khahin un u ipatikhaw chi hay apfalina' an mumpanghingar ay cha'ju. Hini nangchatan Apo Jesus ay tay an apfalina' ja ta papfi-aho' cha'ju hi pammati, an pfu-un agkhu hay apa'-iyan ju.

¹¹ Hotti tayya an hay me-angonoh hi allo' ay cha'ju an a-akhi', ja epaphod ju hini ugali ju, ja chonglon ju hato an intukhun u. Mun-oh-ohha aju koma hi nomnom ta malenong hini pi'takhuwan ju. Hot hi Apo Jos an arpugwan chi pamhod ja lenong chi magwacha ay cha'ju.

¹² Manghenpfopfogkha aju an mangpatikhaw hi pumpepennohhochan ju.

¹³ Omod aju anu hina an allon hato a-akhi ju an tatakhun Apo Jos an gwa heto.

¹⁴ Hini adni' khohkhoh Apo Hesus Kristo ja hini pamhod Apo Jos ja hini itata'-ichilan chi Espiritu Santo chi munchochodcha ay cha'ju.